

Le Monde : "Hà N i tr n áp gi i đ u tranh nhân quy n"



Lu t s Cù Hà Huy Vũ (DR)

Trên trang Qu c t , nh t báo Le Monde có bài ch trích chính ph Vi t Nam tr n áp các nhà đ u tranh dân ch trong n c.

Tác gi bài báo nh n đ nh r ng « s ph n c a các nhà ly khai t i Vi t Nam th hi n quy t tâm c a chính quy n Hà N i là c m đoán m i ti ng nói ch ng l i s cai tr c a Đ ng C ng S n ».

Bài báo nêu lên tr ng h p c a hai nhà ly khai đi n hình, là lu t s Cù Huy Hà Vũ và giáo s toán h c Ph m Minh Hoàng.

Theo Le Monde, ông Cù Huy Hà Vũ, t ng có b ng ti n sĩ lu t c a tr ng Đ i h c Sorbonne Pháp, đã b tòa án Hà N i k t án tù 7 năm v i t i danh « tuyên truy n ch ng Nhà n c », qua v i c ông này đã cho phân phát các tài li u kêu g i đa đ ng. Đ ng tr c tòa trong phiên x ngày 02/8, Cù Huy Hà Vũ tuyên b r ng ông là n n nhân c a « m t v tr thù ».

Bài báo v i t r ng s v i c b t đ u vào năm 2009, ông Cù Huy Hà Vũ đã đ đ n ki n Th t ng Nguy n T n D ũng, v a tái đ c c hôm 26/7 này, v v i c Th t ng đã đ ng ý nh ng quy n khai thác m t m bô-xit trên Tây Nguyên cho m t doanh nghi p Trung Qu c. V v i c gây ra nhi u ph n ng, do đ án này đ c xem là gây h i cho môi tr ng.

Đ n năm 2010, ông Cù Huy Hà Vũ m t l n n a l i đ đ n ki n Th t ng chính ph lên tòa án T i cao nh m ph n đ i m t ngh đ nh c m khi u ki n đ ng ng i. V v i c này đã làm nh h ng đ n uy tín c a Th t ng. Và tác gi bài báo cho r ng, k t khi Th t ng c ng c đ c quy n l c, thì ông này có l đang tìm cách đ « tr thù ».

Le Monde cho r ng s ki n này đáng quan tâm vì l ông Cù Huy Hà Vũ là con trai c a m t nhà th n i ti ng, và là đ ng chí c a H Ch t ch, ng i sáng l p Đ ng C ng S n Vi t Nam.

Tác gi v i t : « Các th m phán cho r ng ông Cù Huy Hà Vũ đã không ti p n i con đ ng truy n th ng c a cha mình và các b c anh hùng cách m ng ». Bài báo cho bi t, hôm th ba v a qua, M đã kêu g i chính ph Vi t Nam « tr t do cho ông Cù Huy Hà Vũ cũng nh t t c các tù nhân có l ng tâm khác ».

Tr ng h p th hai mà tác gi bài báo nh c t i là giáo s toán h c ng i Pháp g c Vi t Ph m Minh Hoàng, đ c m i gi ng d y t i tr ng Đ i h c Bách khoa thành ph H Chí Minh. Ông này đang b t m giam t ngày 13/8/2010 vì đã cho đ ng nh i ch trích chính ph trên các trang blog.

Theo bài báo, ông Ph m Minh Hoàng b k t t i là « l i kéo các ho t đ ng nh m l t đ ch đ ». Ông cũng b quy t i là thành viên c a đ ng Vi t Tân, m t t ch c đ u tranh dân ch i ngo i. Và bà Lê Thi Ki u Oanh, v c a ông này cũng b tình nghi là thành viên c a đ ng này. Bài báo trích đ n kh ng đ nh c a bà Ki u Oanh r ng ch ng bà b b t vì ph n đ i v bô-xít.

Tác gi cũng vi t r ng, chính ph Vi t Nam đã t ch i m i v n đ ng ngo i giao c a phía Pháp vì lý do ông Hoàng là thành viên đ ng Vi t Tân.

Cu i cùng, tác gi bài báo trên Le Monde, cũng đ c p đ n các tr ng h p khác nh bà Tr n Kh i Thanh Th y, b k t án tù 3,5 năm ngày 5/2/2010, nh ng sau đó đã b tr c xu t kh i lãnh th Vi t Nam nh s can thi p c a chính ph M , và v lnh m c Nguy n Văn Lý, b đ a tr l i từ ngày 25/7 v a qua, ông này v a tuyên b là s tuy t th c.

Thái Lan : quy n l c m i và các l i h a c a bà Yingluck

Cũng liên quan đ n Châu Á, nh t báo Le Monde chú ý đ n vi c bà Yingluck, ng i ph n đ u tiên trong l ch s Thái, tr thành Th t ng chính Ph . Bài vi t « Thái Lan : quy n l c m i tr c các l i h a c a mình » cho bi t bà Yingluck s ph i đ i di n v i nhi u cam go trong t ng lai.

Hôm qua, th sáu 5/8/2011, bà Yingluck Shinawatra đã chính th c tr thành Th t ng Thái Lan. Trách nhi m tr c m t c a bà là ph i v t qua nhi u thách đ trong m t đ t n c b chia r sâu s c c v chính tr l n xã h i. Dù r ng Thái Lan có n n kinh t n ng đ ng v i t l tăng tr ng 6%/ năm, nh ng bà ph i xóa tan đi nh ng ch n th ng đ m máu c a mùa xuân 2010.

Nh n xét v chi n th ng c a bà Yingluck, các nhà quan sát cho r ng chính Thaksin Shinawatra, c u Th t ng Thái Lan hi n đang s ng l u vong t i Dubai hòng né tránh b án hai năm tù t i tham nh ng, đã đi u khi n t xa chi n đ ch tranh c c a em gái mình.

Còn đ i v i quân đ i và nh ng phe ng h hoàng gia, « phe Áo vàng », chi n th ng c a đ ng Puea Thai là m t viên thu c đ ng khó nu t, khi th y lãnh t c a phe Áo đ quay l i chính tr ng thông qua trung gian là m t ng i ph n không có kinh nghi m chính tr .

Theo nh n xét c a Le Monde, t ng lai tr c m t c a bà v n còn khá mù m t. Trong quá trình tranh c , bà đã đ a ra quá nhi u l i h a mà phe cánh h u đánh giá là « không th c t ».

Đ thu hút c tri các khu v c ch u nhi u thi t thời nh các vùng nông thôn ở phía Đông B c, nh t là phía B c quê h ng x s c a gia đình Shinawatra, bà đã đ a ra nhi u h a h n h p d n nh ai cũng có « c m no áo m c », l ng t i thi u s đ c tăng lên là 300 bath/ ngày (kho ng 7€ / ngày). Đ i v i nông dân bà cam k t s thu mua lúa g o c a h v i giá cao h n so v i giá c a các đ i th c nh tranh qu c t . Hay v m t xã h i, bà ch tr ng m i h c sinh đ c quy n mua m t chi c máy vi tính xách tay v i giá ư u đ i.

Th nh ng, nh ng ng i có thái đ thù ngh ch v i cánh Shinawatra tin r ng ph n l n s i h a đó s không th nào th c hi n đ c. H nghi ng các i h a này không nh ng s làm tăng giá c mà còn th i ph ng n công lên.

Vì v y, tr c vô vàn i h a c a bà Yingluck, nhi u nhà lãnh đ o c a đ ng Pheu Thai đã t ra c n tr ng h n. H xác nh n r ng m t vài i h a đ c đ a ra là vì đ tranh c . Và không th nào áp đ ng h t ngay l p t c đ c.

Nh ng đ u sao đi n a thì v n còn chút hy v ng cho bà khi gi i doanh nhân hi n t i v n đ t nhi u tin t ng vào bà. H cho r ng, đ ng Dân ch quá b o th và không năng đ ng trong kinh t . H c m th y tin t ng h n vào chính sách c a gia đình Shinawatra, vì theo h , gia đình này có t m nhìn hi n đ i h n và năng đ ng h n trong th gi i doanh nhân. V n đ là bây gi bà Yingluck ph i c g ng gi l y i h a c a mình !

Kh ng ho ng tài chính, Châu Âu b chia r

V tình hình tài chính trên th gi i m y ngày qua, nh t báo Le Figaro có bài vi t « Kh ng ho ng : c Châu Âu đ c huy đ ng ». Theo bài vi t, tình hình tr c m t v n còn khó có th mà k m ch đ c do v n còn nhi u b t đ ng chính ki n trong kh i euros.

L n kh ng ho ng này, đ n l t Châu Á lên ti ng yêu c u các n c ph ng Tây ph i ch u trách nhi m. Trung Qu c và Nh t B n, đã t rõ s b c b i c a mình, yêu c u M ph i thông qua các bi n pháp nh m đ m b o an toàn cho tài s n c a các n c khác đ u t t i M . Hai n c này cũng kêu g i các n n kinh t chính trên th gi i ph i tăng c ng trao đ i thông tin và c i thi n cách đ u hành kinh t th gi i.

Le Figaro cho biết, tôi kêu gọi trên đã được phía Châu Âu đáp trả. Các cuộc trao đổi qua đi nhận thông tin giữa các nhà lãnh đạo liên tiếp diễn ra. Chủ tịch Ủy Ban Châu Âu, ông José Manuel Barroso đã đồng ý các nước thành viên nhanh chóng thông qua một kế hoạch mới để cứu trợ Hy Lạp.

Theo Le Figaro, áp lực đè nặng lên thủ tướng Ý Silvio Berlusconi đã lên đến đỉnh cao hôm qua. Ngân hàng trung ương Châu Âu có lẽ đã đồng ý cho tiến hành thực hiện nhanh các cải cách ngân sách, một điều kiện tiên quyết để Ngân hàng Trung ương Châu Âu mua lại các nợ của Ngân hàng Ý. Nghĩa là, Ý phải tăng tốc hơn nữa các biện pháp « thắt lưng buộc bụng » để kiếm cho năm tài chính cân bằng ngân sách năm 2013.

Le Figaro nhận xét cũng như các đợt khủng hoảng trước đây, Châu Âu khó mà có được một mặt trận chung trước các thách thức. Nhiều tiếng nói cho thấy Ngân hàng Châu Âu đã đồng ý mua lại nợ công của Ireland và Bồ Đào Nha. Theo họ, hai nước này đã được Quốc Tế tài trợ và cứu vãn.

Ngược lại, Ngân hàng Trung ương Châu Âu vẫn chưa có một đề án nào để hỗ trợ Ý và Tây Ban Nha đang trong vòng xoáy. Và cuối cùng, Le Figaro cho biết Đức, Hà Lan và Luxembourg, thành viên trong Hội đồng quản trị của Ngân hàng Trung ương Châu Âu, hoàn toàn phản đối chương trình mua lại nợ công của những nước đang có vấn đề.

Tại Hiroshima đến Fukushima, một thảm kịch nhân

Hôm nay, tôi tưởng niệm 66 năm cho các nạn nhân của vụ ném bom nguyên tử xuống hai thành phố Hiroshima và Nagasaki còn buồn hơn bao giờ hết, khi thêm vào đó là vụ thảm họa hạt nhân Fukushima. Đối với Philippe Pons, thông tin viên nhật báo Le Monde, thì vấn đề hạt nhân tại Nhật là một thảm kịch.

Qua các lời nhận xét, những tin tức và những ý kiến của các chuyên gia từ lâu đã báo cáo các tập đoàn hạt nhân gây ra ngoài, và báo chí thì làm ngược, mà ngược lại dân Nhật Bản bắt đầu hiểu được phần hậu quả của thảm họa. Họ ý thức được « tội lỗi » của tầng lớp tinh hoa đã giết hại hàng triệu người.

Theo tác giả, người dân cộng đồng chính phủ đã không báo về quốc gia và các nhà sĩ đã phải bị làm như mong đợi chính đáng của họ về an toàn. Nhưng họ, là chính phủ cũng như các nhà sĩ đã phải, hay nói đúng hơn, là đã thực thu quyền để các nhà báo của người dân. Theo họ, thẩm phán này « cũng chẳng khác hơn gì so với Tchernobyl, vì không ai dám gánh chịu trách nhiệm ».

Philippe Pons nhận xét, thẩm phán hạt nhân khi dấy một cuộc khủng hoảng niềm tin, mà nó chứng minh nhu cầu thực. Tác giả nhắc lại về ô nhiễm Minamata trong khoảng những năm 1960-1970.

Hàng ngàn người chết và bị tàn phá vì bệnh mề đay chết thây ngân đày cỏi ra biển trời một nhà máy hóa chất. Nhà nước đã không báo về người dân, chính các nhân viên đã tiếp đầu tranh nhu cầu nằm liệt để mình chẳng liên hệ gì ô nhiễm và bệnh tật. Trước đó, người dân vùng Minamata đã tin tưởng rằng nhà máy này sẽ đem lại cho họ sự thịnh vượng, nhưng họ đâu có ngờ rằng nó cũng mang lại cái chết thây.

Và cuối cùng, người Nhật cũng khám phá ra rằng, chính phủ chưa bao giờ được trang bị các phòng thí nghiệm để kiểm tra một « công cụ » nguy hiểm. Tất cả mọi cơ quan báo và kiểm tra dân chúng đưa phòng thí nghiệm một số công cụ cao cấp trong chính phủ về vấn đề an toàn hạt nhân để bị Nhà nước, các chính quyền đưa phòng thí nghiệm và báo chí phải làm ngơ.

Sau 66 năm về thời bom xuống Hiroshima và Nagasaki, một lần nữa Nhật Bản lại trở thành nạn nhân của nguyên tử. Chỉ có điều là lần này trách nhiệm thẩm phán thu về chính họ. Trên dòng khu vực « No more Hiroshima ! No more Nagasaki !, người ta sẽ thấy thêm dòng chữ “No more Fukushima !”